

ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΤΑΚΤΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1981

μαρίστες

ΛΕΟΝΤΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ
ΑΘΗΝΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
DEPARTMENT OF TOURISM MANAGEMENT

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

9 Πανελλήνιο Συνέδριο

Εκπαίδευση και Πολιτισμός στον 21ο αιώνα

13-14 Απριλίου
2024

Τα αρχαία ελληνικά θαύματα ζωντανεύουν στο Μουσείο Κοτσανά

Κωνσταντίνα Γρ. Βαρελά
infokotsanas@gmail.com

Η παρούσα ανακοίνωση με τίτλο «Τα αρχαία ελληνικά θαύματα ζωντανεύουν στο Μουσείο Κοτσανά» συνίσταται σε δύο διαφορετικά μέρη. Συγκεκριμένα, σε δύο διαφορετικά εκπαιδευτικά προγράμματα που εκτελούνται στο Μουσείο Κοτσανά Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας.

Ποια είναι τα εκπαιδευτικά προγράμματα;

1. Ο Δίας ζωντανεύει στο Μουσείο Κοτσανά
2. Τα νομίσματα των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων αναβιώνουν στο Μουσείο Κοτσανά

Ποιο είναι το Μουσείο μας, το Μουσείο Κοτσανά Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας;

Το όραμα του Μουσείου είναι να προβάλλει το τεχνολογικό θαύμα της αρχαιότητας. Η ρομποτική και η υπολογιστική, η ατμοκίνηση και η αεριοπροώθηση, η αυτοκίνηση και η αυτόματη πλοήγηση, οι αυτοματισμοί και ο προγραμματισμός, οι τηλεπικοινωνίες και η κρυπτογράφηση, η γεωδαισία και η χαρτογράφηση, η αξιοποίηση της υδραυλικής και της αιολικής ενέργειας, η εφαρμογή της ιμαντοκίνησης, της οδοντοκίνησης και της αλυσοκίνησης και πολλές άλλες επιστήμες και τεχνικές επινοήθηκαν στην αρχαία Ελλάδα.

Το μουσείο μελετά, αναδεικνύει και παρουσιάζει στο ελληνικό και διεθνές κοινό μια ύψιστης σημασίας αλλά σχετικά άγνωστη πτυχή του αρχαιοελληνικού πολιτισμού: την τεχνολογία, ο πρωταρχικός ρόλος της οποίας είναι αδιαμφισβήτητος στην ανάπτυξη και άνθιση οποιουδήποτε πολιτισμού, πόσο μάλλον του αρχαιοελληνικού, ο οποίος έδωσε στην ανθρωπότητα απaráμιλλα δημιουργήματα που όλοι γνωρίζουμε και θαυμάζουμε - από τον Υπολογιστικό Μηχανισμό των Αντικυθήρων έως τον Παρθενώνα. Ο ιδρυτής του Μουσείου, ερευνητής αρχαίας ελληνικής τεχνολογίας Μηχανολόγος-Μηχανικός κ Κώστας Κοτσανάς έχει ανακατασκευάσει τόσο τις αρχαιοελληνικές εφευρέσεις όσο και τα αρχαία ελληνικά θαύματα (σε μικρότερες του φυσικού διαστάσεις)

[Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας "Κώστας Κοτσανάς" \(kotsanas.com\)](http://kotsanas.com)

Πού
βρίσκεται το
Μουσείο
μας;

Αθήνα
Πινδάρου 6 και
Ακαδημίας,
Κολωνάκι

Αρχαία
Ολυμπία
Πραξιτέλη Κοινδύλη 9

Κατάκολο
Ηλείας

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Ο Δίας ζωντανεύει στο Μουσείο Κοτσανά

Ένα εκ των θαυμάτων που θα παρουσιαστεί και έχει ανακατασκευαστεί από το Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά είναι το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία.

Το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Ολυμπίου Διός κατασκευάστηκε στην αρχαία Ολυμπία το 430 π.Χ. από το γλύπτη Φειδία με τη συνδρομή του ζωγράφου Παναίνου κατά τη διάρκεια οκτώ ετών, ως το λατρευτικό άγαλμα του ομώνυμου ναού με δαπάνη του ιερατείου. Είχε ύψος μαζί με το βάθρο 13.20 μ., μήκος 9.90μ. και πλάτος 6.60μ. Ήταν ξύλινο και διακοσμημένο με χρυσό, ελεφαντόδοντο, έβενο και πολύτιμους λίθους. Επισκευάστηκε από το γλύπτη Δαμοφώντα τον Μεσσήνιο κατά το α΄ μισό του 2ου αι. π.Χ. Καταστράφηκε από πυρκαγιά τον 5ο αι. μ.Χ. Περιγράφεται με λεπτομέρειες από τον Πausanias. Συγκαταλέγεται στον κατάλογο των επτά θαυμάτων από τους Αντίπατρο Σιδώνιο, Διόδωρο Σικελιώτη. Το ιστορικό πλαίσιο που δόθηκε εισάγει τους μαθητές στα θαύματα της αρχαιότητας, στο ιστορικό πλαίσιο της κατασκευής του αγάλματος και στις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την ανακατασκευή του.

Κατά την διάρκεια της παρουσίασης ξενάγησης έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν το ίδιο το άγαλμα στον θρόνο του σε μακέτα (ύψος 1.10 μ.). Οι μαθητές που συμμετέχουν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ο Δίας ζωντανεύει στο Μουσείο Κοτσανά» ανάλογα την ηλικιακή βαθμίδα:

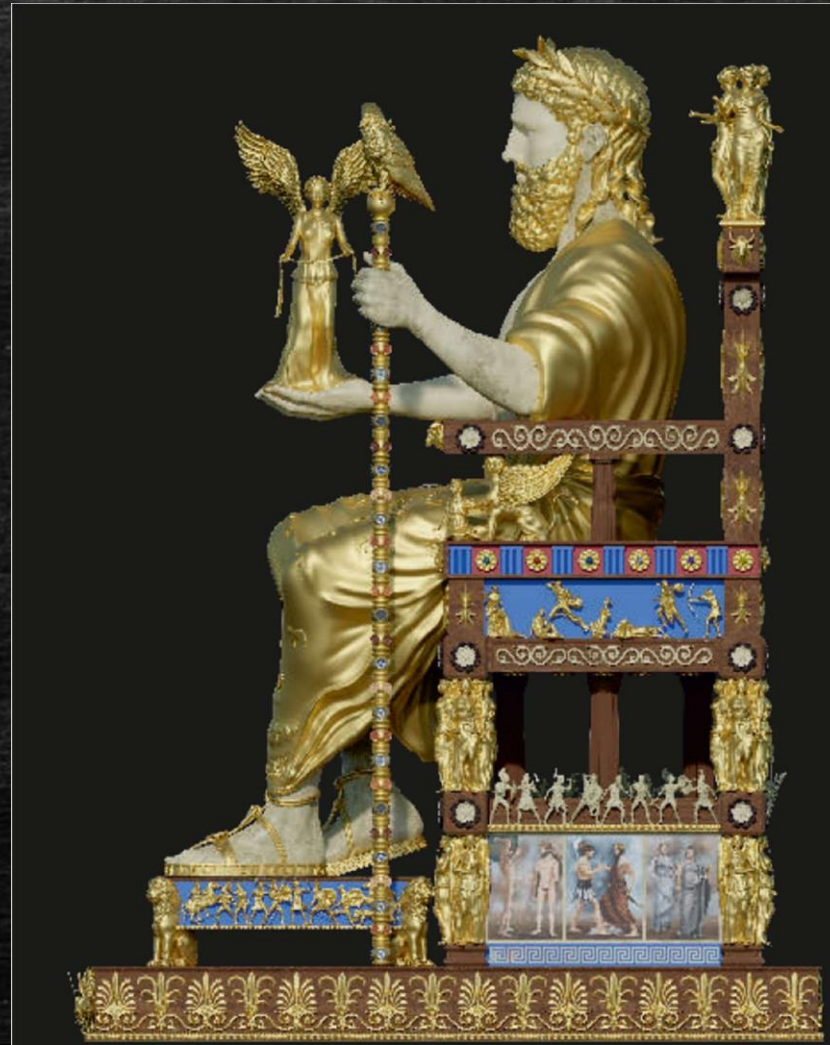
- Θα προσπαθήσουν να αποτυπώσουν ζωγραφικά τον Δία (Μαθητές Δημοτικού)
- Θα μελετήσουν την πηγή σε αρχαία και νέα ελληνικά, όπως περιγράφει ο Πausanias το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία που θαύμασε στην αρχαία Ολυμπία (Οι μαθητές του Δημοτικού σε νέα ελληνικά, οι μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου σε αρχαία και νέα ελληνικά).

Με τη σύνθεση των παραπάνω στοιχείων συνθέτουν οι μαθητές που έχουν λάβει τις ιστορικές και αρχαιολογικές πληροφορίες για το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία, την εικόνα που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες για ένα από τα αρχαία θαύματα.

Φωτογραφική απεικόνιση της οροφής της βάσης του θρόνου του χρυσελεφάντινου αγάλματος του Δία

Δύο όψεις του χρυσελεφάντινου αγάλματος του Δία

Πώς θα
αποτυπώνετε
ζωγραφικά τον
Δία;
(Για Μαθητές
Δημοτικού)

Πίνακες που κοσμούν το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία

«Ο Άτλας, ο οποίος παριστάνεται να βαστάζει τον ουρανό και τη γη, ενώ ο Ηρακλής στέκεται δίπλα, έτοιμος να δεχθεί το βάρος του Άτλαντα.»

«Ο Θησέας και ο Περίβους.»

«Η Ελλάδα και η Σαλαμίνα, η οποία κρατάει στο χέρι κοσμήματα που συνηθίζουν να βάζουν στα άκρα των πλοίων.»

«Το κατόρθωμα του Ηρακλή με το λιοντάρι της Νεμέας.»

«Το ανοσιούργημα του Αίαντα σε βάρος της Κασσάνδρας.»

«Η Ιπποδάμεια, η κόρη του Οινόμαου, μαζί με τη μητέρα της.»

«Ο Προμηθέας που είναι ακόμη δέσμιος στον Καύκασο, ενώ ο Ηρακλής ετοιμάζεται να τον βοηθήσει γιατί όπως λένε σκότωσε τον πατέρα του Βασάνιζε.»

«Η Πενθεσίλεια που πεθαίνει και ο Αχιλλέας που την υποβαστάζει.»

«Οι δύο Εσπερίδες που φέρνουν τα μήλα, των οποίων η φρούρηση τους είχε ανατεθεί κατά την παράδοση.»

Πώς θα αποτυπώνετε ζωγραφικά τον Δία; (Για Μαθητές Δημοτικού)

«Ο Ήλιος ανεβασμένος
πάνω στο άρμα του.»¹

«ο Δίας και η Ήρα.»¹

«ο Ήφαιστος
και η Χάρις.»¹

«ο Ερμής και
μετά η Εστία.»¹

«Έρωτας που δέχεται την Αφροδίτη
καθώς βγαίνει από τη θάλασσα.»¹

Αγαματίδια που κοσμούν το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία

«ο Απόλλωνας
με την Άρτεμη»¹

«η Αθηνά
και ο Ηρακλής.»¹

«η Αμφιρίτη
και ο Ποσειδώνας.»¹

«και η Σελήνη πάνω σε άλογο
και όχι μουλάρι όπως λένε μερικοί.»¹

Πώς θα
αποτυπώνετε
ζωγραφικά τον
Δία;
(Για Μαθητές
Δημοτικού)

Πηγή για το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία /Παυσανίας Ελλάδος Περιήγησις, 11.8

[...]καθέζεται μὲν δὴ ὁ θεὸς ἐν θρόνῳ χρυσοῦ πεποιημένος καὶ ἐλέφαντος: στέφανος ἐπίκειται οἱ τῆ κεφαλῇ μεμιμημένος ἐλαίας κλῶνας. ἐν μὲν δὴ τῇ δεξιᾷ φέρει Νίκην ἐξ ἐλέφαντος καὶ ταύτην καὶ χρυσοῦ, ταινίαν τε ἔχουσαν καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ στέφανον: τῇ δὲ ἀριστερᾷ τοῦ θεοῦ χειρὶ ἔνεστι σκῆπτρον μετάλλοις τοῖς πᾶσι νῆνθισμένον, ὁ δὲ ὄρνις ὁ ἐπὶ τῷ σκῆπτρῳ καθήμενός ἐστιν ὁ ἀετός. χρυσοῦ δὲ καὶ τὰ ὑποδήματα τῷ θεῷ καὶ ἱμάτιον ὡσαύτως ἐστί: τῷ δὲ ἱματίῳ ζῳδιά τε καὶ τῶν ἀνθῶν τὰ κρίνα ἐστὶν ἐμπεποιημένα. ὁ δὲ θρόνος ποικίλος μὲν χρυσοῦ καὶ λίθοις, ποικίλος δὲ καὶ ἐβένῳ τε καὶ ἐλέφαντί ἐστί: καὶ ζῳῖα τε ἐπ’ αὐτὸ ὅ γράφῃ μεμιμημένα καὶ ἀγάλματά ἐστιν εἰργασμένα. Νίκαι μὲν δὴ τέσσαρες χορευουσῶν παρεχόμεναι σχῆμα κατὰ ἕκαστον τοῦ θρόνου τὸν πόδα, δύο δὲ εἰσὶν ἄλλαι πρὸς ἑκάστου πέζη ποδός. τῶν ποδῶν δὲ ἑκατέρῳ τῶν ἔμπροσθεν παῖδες τε ἐπικεῖνται Θηβαίων ὑπὸ σφιγγῶν ἠρπασμένοι καὶ ὑπὸ τὰς σφίγγας Νιόβης τοῦ ἑξαπαίδας Ἀπόλλων κατατοξεύουσι καὶ Ἄρτεμις. τῶν δὲ ἐκ τοῦ θρόνου μεταξὺ ποδῶν τέσσαρες κανόνες εἰσὶν, ἐκ ποδός ἐς πόδα ἕτερον διήκων ἕκαστος. τῷ μὲν δὴ κατ’ εὐθὺ τῆς ἐσόδου κανόνι, ἑπτὰ ἐστὶν ἀγάλματα ἐπ’ αὐτῷ, τὸ γὰρ ὄγδοον ἐξ αὐτῶν οὐκ ἴσασι τρὸς ὄντινα ἐγένετο ἀφανές: εἴη δ’ ἂν ἀγωνισμάτων ἀρχαίων ταῦτα μιμήματα, οὐ γάρ πω τὰ ἐς τοὺς παῖδας ἐπὶ ἡλικίας ἤδη καθειστήκει τῆς Φειδίου. τὸν δὲ αὐτὸν ταινία τὴν κεφαλὴν ἀναδόμενον εὐοικεῖναι τὸ εἶδος Παντάρκει λέγουσι, μενίσκιον δὲ Ἥλειον τὸν Παντάρκη παιδικὰ εἶναι τοῦ Φειδίου: ἀνείλετο δὲ καὶ ἐν παισὶν ὁ Παντάρκης πάλης νίκην Ὀλυμπιάδι ἕκτη πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα. ἐπὶ δὲ τῶν κανόνων τοῖς λοιποῖς ὁ λόχος ἐστὶν ὁ σὺν Ἡρακλεῖ μαχόμενος πρὸς Ἀμαζόνιας: ἀριθμὸς μὲν δὴ συναμφοτέρων ἐς ἑννέα ἐστὶ καὶ εἴκοσι, τέτακται δὲ καὶ Θησεὺς ἐν τοῖς συμμάχοις τῷ Ἡρακλεῖ. ἀνέχουσι δὲ οὐχ οἱ πόδες μόνον τὸν θρόνον, ἀλλὰ καὶ κίονες ἴσοι τοῖς ποσὶ μεταξὺ ἐστηκότες τῶν ποδῶν. ὑπελθεῖν δὲ οὐχ οἷόν τε ἐστὶν ὑπὸ τὸν θρόνον, ὥσπερ γε καὶ ἐν Ἀμύκλαις ἐς τὰ ἐντὸς τοῦ θρόνου παρερχόμεθα: ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ ἐρύματα τρὸς τοίχων πεποιημένα τὰ δὲ ἀπείργοντά ἐστι.

Ἀς μελετήσουμε
την πηγή
(για μαθητές
Γυμνασίου και
Λυκείου)

Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του εκπαιδευτικού προγράμματος Ο Δίας ζωντανεύει στο Μουσείο Κοτσανά :

- Επιδιώκεται η ιδιαίτερη κατανόηση εννοιών που χρησιμοποιούνται (άγαλμα, αντίγραφο, αρχαία ελληνικά θαύματα, Δίας, μυθολογία, ιστορία, Πausanias, ιστορικός, κ.ά.): Στόχος είναι οι μαθητές να κατανοήσουν πλήρως μέσω ερωταπαντήσεων και διαλόγου συγκεκριμένες έννοιες της ιστορίας, και ιδιαίτερα τον χρόνο κατά τον οποίο, στη συγκεκριμένη περίπτωση του εκπαιδευτικού προγράμματος, κατασκευάστηκε το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία. Επιπλέον, να αντιληφθούν απόλυτα το αντίγραφο του αγάλματος και του θρόνου που παρουσιάζεται από το Μουσείο είναι πιστό αντίγραφο του αρχικού που γνωρίζουμε ότι υπήρχε στην αρχαιότητα και έχει ανασυσταθεί μέσα από τη μελέτη των πρωτογενών πηγών, της ιστορίας και της αρχαιολογίας.
- Σε όλους τους μαθητές, εάν το επιθυμούν (σε περίπτωση που τους βοηθάει στην κατανόηση κυρίως), θα δοθεί η ευκαιρία να κρατούν σημειώσεις είτε ξεχωριστά σε φύλλα σημειώσεων/τετράδιο κ.ά. κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του εκπαιδευτικού προγράμματος (είτε σε προσωπικά τους αντικείμενα πχ προσωπικό τετράδιο ή σε υλικό-χαρτιά γραφής/στυλό/μολύβια-που μπορούν να δοθούν από Μουσείο, εάν το επιθυμούν οι ίδιοι οι μαθητές).
- Επιδιώκεται οι μαθητές να έρθουν σε άμεση επαφή και να επεξεργαστούν μόνοι τους το αντίγραφο του χρυσελεφάντινου αγάλματος, να αγγίξουν τα υλικά, να αντιδράσουν, ώστε να αντιληφθούν το μέγεθός του και τη σύστασή του (ιδιαίτερα οι μαθητές με νοητική στέρηση ή οπτική αναπηρία),
- Χρησιμοποιούμε την εικόνα πχ την εικόνα των αγαλμάτων/των πινάκων/του θρόνου για την πλήρη κατανόηση αυτής από το σύνολο των μαθητών - οι εικόνες παρουσιάζονται πάνω στο άγαλμα αλλά και σε έντυπη μορφή (δίνονται σε έντυπη μορφή στους μαθητές για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων, εάν το επιθυμούν). Η εικόνα θα διευκολύνει την πληροφορία και τη μάθηση είτε πρόκειται για μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Επιπλέον, για άτομα με οπτική αναπηρία (μερική ή ολική) θα εκτυπωθούν σε γραφή braille (γραφή τυφλών) η πηγή του Pausanias και σε ανάγλυφο (εκτύπωση riaf) οι πίνακες που κοσμούν τον θρόνο.
- Πάντοτε σε συνεννόηση με τους διδάσκοντες μπορεί να δοθεί το υλικό (εικόνες από πίνακες αγάλματος, ιστορικά στοιχεία, πηγή Pausanias, κ.ά.) προ της επίσκεψης των μαθητών στο Μουσείο, ώστε οι μαθητές να έχουν τον χρόνο να τα μελετήσουν και να καταγράψουν τις απορίες τους (πχ τι αναπαριστά ο πίνακας κάτω από τον θρόνο του Δία; Τι ύψος είχε ο Δίας; Από τι υλικό ήταν φτιαγμένος;) και να μπορέσει πιο εύκολα να δημιουργήσει διάλογο με έναν από τους μουσειοπαιδαγωγούς του Μουσείου, να οργανώσει τον χρόνο του και τις σημειώσεις του προ της επίσκεψης, να δημιουργήσει τις δικές του απορίες που θα έχει περισσότερο χρόνο να επεξεργαστεί.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
Τα νομίσματα των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων
αναβιώνουν στο Μουσείο Κοτσανά

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Μουσείου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά «Τα νομίσματα των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων ζωντανεύουν στο Μουσείο Κοτσανά» παρουσιάζει στους μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης την αρχαία ελληνική νομισματική. Εστιάζει όμως συγκεκριμένα στη νομισματική που έχει διασωθεί, βάσει των ιστορικών πηγών και των αρχαιολογικών καταλοίπων, και αφορά στα αρχαία ελληνικά θαύματα. Οι μαθητές θα διδαχθούν περί των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων, όπως αυτά αναφέρονται στις αρχαιοελληνικές πηγές και ορίζονται σε:

1. Χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία στην Αρχαία Ολυμπία,
2. Φάρος της Αλεξάνδρειας,
3. Κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας,
4. Ναός της Αρτέμιδος στην Έφεσο,
5. Μαυσωλείο της Αλικαρνασσού,
6. Κολοσσός της Ρόδου,
7. Πυραμίδα Χέοπα στην Αίγυπτο.

Πηγές για τα αρχαία ελληνικά θαύματα που θα δοθούν στους μαθητές (Στους μαθητές του Δημοτικού θα δοθούν οι πηγές στα νέα ελληνικά, ενώ στους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου θα δοθούν οι πηγές στα αρχαία ελληνικά και η απόδοσή τους στα νέα ελληνικά). Ενδεικτικά παρατίθενται οι παρακάτω πηγές ως υλικό του εκπαιδευτικού προγράμματος:

Στράβων Γεωγραφικά 2.5 Κολοσσός της Ρόδου

· ἀφ' ὧν αὐτόνομός τε διετέλεσε καὶ πολλοῖς ἀναθήμασιν ἐκοσμήθη, ἃ κείται τὰ μὲν πλεῖστα ἐν τῷ Διονυσίῳ καὶ τῷ γυμνασίῳ, ἄλλα δ' ἐν ἄλλοις τόποις. ἄριστα δὲ ὅ τε τοῦ Ἥλιου κολοσσός, ὃν φησιν ὁ ποιήσας τὸ ἱαμβεῖον ὅτι ἐπτάκις δέκα Χάρης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος. κείται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσὼν περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων· οὐκ ἀνέστησαν δ' αὐτὸν κατὰ τι λόγιον. τοῦτό τε δὴ τῶν ἀναθημάτων κράτιστον (τῶν γοῦν ἐπτὰ θεαμάτων ὁμολογεῖται) καὶ αἱ τοῦ Πρωτογένους γραφαί, ὃ τε Ἰάλυσος καὶ ὁ Σάτυρος παρεστῶς στύλῳ, ἐπὶ δὲ τῷ στύλῳ πέρδιξ ἐφειστήκει, πρὸς ὃν οὕτως ἐκεχήνεσαν ὡς ἔοικεν οἱ ἄνθρωποι νεωστὶ ἀνακειμένου τοῦ πίνακος, ὥστ' ἐκείνον ἐθαύμαζον

Στράβων Γεωγραφικά, 1.6 Φάρος της Αλεξάνδρειας

ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ λεχθέντος πύργου τῆς Φάρου τὸν εἴσπλου ἔχων ὁ μέγας ἐστὶ λιμὴν· οὗτοι δὲ συνεχεῖς ἐν βάθει ἐκείνῳ, τῷ ἐπτασταδίῳ καλουμένῳ χύματι διεργόμενοι ἀπ' αὐτοῦ παράκεινται· τὸ δὲ χῶμά ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἠπείρου γέφυρα ἐπὶ τὴν νῆσον κατὰ τὸ ἐσπέριον αὐτῆς μέρος ἐκτεταμένη δύο διάπλους ἀπολείπουσα μόνον εἰς τὸν Εὐνόστου λιμένα καὶ αὐτοὺς γεγεφυρωμένους· ἦν δ' οὐ γέφυρα μόνον ἐπὶ τὴν νῆσον τὸ ἔργον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὑδραγώγιον, ὅτε γε ὠκεῖτο· νῦν δ' ἠρήμωσεν αὐτὴν ὁ θεὸς Καῖσαρ ἐν τῷ πρὸς Ἀλεξανδρέας πολέμῳ τεταγμένην μετὰ τῶν βασιλέων· ὀλίγοι δ' οἰκοῦσι πρὸς τῷ πύργῳ ναυτικοὶ ἄνδρες. ὁ γοῦν μέγας λιμὴν πρὸς τῷ κεκλεῖσθαι καλῶς τῷ τε χύματι καὶ τῇ φύσει ἀγχιβαθὴς τέ ἐστὶν ὥστε τὴν μεγίστην ναῶν ἐπὶ κλίμακος ὀρμεῖν, καὶ εἰς πλείους σχίζεται λιμένας. οἱ μὲν οὖν πρότεροι τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς ἀγαπῶντες οἷς εἶχον καὶ οὐ πάνυ ἐπεισάκτων δεόμενοι διαβεβλημένοι πρὸς ἅπαντας τοὺς πλείοντας καὶ μάλιστα τοὺς Ἕλληνας (πορθηταὶ γὰρ ἦσαν καὶ ἐπιθυμηταὶ τῆς ἄλλοτρίας κατὰ σπάνιν γῆς), ἐπέστησαν φυλακὴν τῷ τόπῳ τούτῳ κελεύσαντες ἀπέργειν τοὺς προσιόντας· κατοικίαν δ' αὐτοῖς ἔδωσαν τὴν προσαγορευομένην Ρακῶτιν, ἣ νῦν μὲν τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως ἐστὶ μέρος τὸ ὑπερκείμενον τῶν νεωρίων, τότε δὲ κύμη ὑπῆρχε· τὰ δὲ κύκλῳ τῆς κύμης βουκόλοις παρέδωσαν δυναμένοι καὶ αὐτοῖς κωλύειν τοὺς ἔξωθεν ἐπιόντας. ἐπελθὼν δὲ Ἀλέξανδρος, ἰδὼν τὴν εὐκαιρίαν ἔγνω τειχίζειν ἐπὶ τῷ λιμένι τὴν πόλιν· τῆς δ' ὕστερον ἐπηκολουθηκυίας εὐδαιμονίας τῇ πόλει μνημονεύουσί τι σημεῖον κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κτίσματος συμβάν· τῶν γὰρ ἀρχιτεκτόνων γῆι λευκῇ διασημαινομένων τὴν τοῦ περιβόλου γραμμὴν, ἐπιλιπούσης τῆς γῆς καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιόντος, οἱ διοικηταὶ τῶν ἀλφίτων μέρος τῶν παρεσκευασμένων τοῖς ἐργάταις παρέσχον, δι' ὧν καὶ αἱ ὁδοὶ κατετιμήθησαν εἰς πλείους· τοῦτ' οὖν οἰωνίσθαι λέγονται πρὸς ἀγαθοῦ γεγονός.

Οι πηγές των αρχαιοελληνικών θαυμάτων θα δοθούν στους μαθητές σε έντυπη μορφή και για μελέτη εκτός Μουσείου.

Μέσα από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σκοπός και στόχος είναι να αντιληφθούν και να κατανοήσουν οι μαθητές την ιστορία των θαυμάτων, τον τρόπο και τον χρόνο κατασκευής και λειτουργίας τους, βασιζόμενοι στις πηγές και στα αρχαιολογικά κατάλοιπα (όπου και αν υπάρχουν).

Μετά την παρουσίαση των ιστορικών και αρχαιολογικών στοιχείων των επτά αρχαίων θαυμάτων, οι μαθητές εισάγονται στην επιστήμη της νομισματικής (πώς λειτουργεί, τι μας διδάσκει, πώς εξετάζεται ένα νόμισμα βάσει του τόπου και τρόπου που έχει βρεθεί, πώς εξετάζονται τα μέρη του νομίσματος - εμπροσθότυπος και οπισθότυπος).

Τα αντίγραφα των νομισμάτων που απεικονίζουν τα αρχαία ελληνικά θαύματα και θα παρουσιαστούν στους μαθητές για μελέτη είναι τα παρακάτω:

Για τον Φάρο της Αλεξάνδρειας

Για το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία στην Αρχαία Ολυμπία:

Τα αντίγραφα των νομισμάτων που απεικονίζουν τα αρχαία ελληνικά θαύματα και θα παρουσιαστούν στους μαθητές για μελέτη είναι τα παρακάτω:

Για τον ναό της Αρτέμιδος στην Έφεσο:

Για τον Κολοσσό της Ρόδου:

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Μουσείου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά «Τα νομίσματα των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων ζωντανεύουν στο Μουσείο Κοτσανά» παρουσιάζει στους μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης την αρχαία ελληνική νομισματική. Εστιάζει όμως συγκεκριμένα στη νομισματική που έχει διασωθεί, βάσει των ιστορικών πηγών και των αρχαιολογικών καταλοίπων, και αφορά στα αρχαία ελληνικά θαύματα. Οι μαθητές θα διδαχθούν περί των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων, όπως αυτά αναφέρονται στις αρχαιοελληνικές πηγές και ορίζονται σε: 1. Χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία στην Αρχαία Ολυμπία, 2. Φάρος της Αλεξάνδρειας, 3. Κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας, 4. Ναός της Αρτέμιδος στην Έφεσο, 5. Μαυσωλείο της Αλικαρνασσού, 6. Κολοσσός της Ρόδου, 7. Πυραμίδα Χέοπα στην Αίγυπτο. Σκοπός και στόχος είναι να αντιληφθούν και να κατανοήσουν οι μαθητές την ιστορία των θαυμάτων, τον τρόπο και τον χρόνο κατασκευής και λειτουργίας τους, βασιζόμενοι στις πηγές και στα αρχαιολογικά κατάλοιπα (όπου και αν υπάρχουν). Μετά την παρουσίαση των ιστορικών και αρχαιολογικών στοιχείων των επτά αρχαίων θαυμάτων, οι μαθητές εισάγονται στην επιστήμη της νομισματικής (πώς λειτουργεί, τι μας διδάσκει, πώς εξετάζεται ένα νόμισμα βάσει του τόπου και τρόπου που έχει βρεθεί, πώς εξετάζονται τα μέρη του νομίσματος - εμπροσθότυπος και οπισθότυπος). Έπειτα, στους συμμετέχοντες μαθητές δίνονται αντίγραφα των νομισμάτων των αρχαίων ελληνικών θαυμάτων και οι μαθητές (στόχοι):

- να προσπαθήσουν να ερμηνεύσουν τα σύμβολα και τις παραστάσεις που απεικονίζονται τόσο στον εμπροσθότυπο όσο και στον οπισθότυπο αυτών,
- να συγκρίνουν τα νομίσματα με το μνημείο που αντιπροσωπεύει το καθένα
- να ζωγραφίσουν/σχεδιάσουν τα νομίσματα σε μεγαλύτερη κλίμακα ή τα μέρη αυτών,
- να ερμηνεύσουν τα ιστορικά στοιχεία που αυτά παρουσιάζουν,
- να τα χρονολογήσουν βάσει όσων έχουν διδαχθεί και όσα λαμβάνουν ως στοιχεία από τα ίδια τα νομίσματα

ΚΟΤΣΑΝΑΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
OF ANCIENT GREEK TECHNOLOGY
www.kotsanas.com

